

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžf/19/2013
Identifikačné číslo spisu:	7012200650
Dátum vydania rozhodnutia:	23.10.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:7012200650.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: SHEN TIAN s.r.o., Slovenské Nové Mesto 296, Slovenské Nové Mesto 076 33, IČO 36 210 714, zast. JUDr. Martinou Gombosovou, advokátkou, so sídlom Moldavská cesta 21/A, Košice, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.1020503/1/430054-517990/2012/5081 zo dňa 20. marca 2012, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/95/2012 - 52 zo dňa 23. januára 2013,3 jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/95/2012 - 52 zo dňa 23. januára 2013 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým uznesením postupom podľa § 250d ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej v texte uznesenia len „O. s. p.“) zastavil konanie o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. 1020503/1/430054-517990/2012/5081 zo dňa 20. marca 2012, ktorým potvrdil daňovú exekučnú výzvu Daňového úradu Trebišov č. 740/320/161-42293/11/Šol zo dňa 12. decembra 2011, ktorou daňový úrad vyzval žalobcu - daňového dlžníka, na zaplatenie daňového nedoplatku vo výške 53 814,20 €.

Krajský súd dospel k záveru, že napadnuté správne rozhodnutie je vylúčené zo súdneho prieskumu ako procesné rozhodnutie týkajúce sa vedenia konania, pričom poukázal na jednotlivé rozhodnutia tunajšieho súdu týkajúce sa preskúmateľnosti daňovej exekučnej výzvy v súdnom konaní.

Proti uvedenému uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, ktorým sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia prvostupňového súdu na ďalšie konanie.

Uviedol, že napriek tomu, že daňová exekučná výzva a rozhodnutie o odvolaní proti nej sú rozhodnutiami procesnej povahy, predstavujú závažný zásah do jeho základných práv, predovšetkým do jeho práva vlastníť majetok v zmysle čl. 20 ods. 1 Ústavy SR. Už daňovou exekučnou výzvou sa žalobcovi podľa § 76 ods. 2 písm. i/ zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte uznesenia len „zák. č. 511/1992 Zb.“) zakázalo nakladať s peňažnými prostriedkami na všetkých účtoch vedených v banke,

a to až do výšky daňového nedoplatku, čo je nepochybne priamy zásah do základného práva žalobcu disponovať so svojím majetkom. Krajský súd preskúmal v zásade len celkovú povahu daňovej exekučnej výzvy, teda len to, že ide o procesné rozhodnutie, ktorým sa vyzýva na zaplatenie už skôr vzniknutého a splatného daňového nedoplatku. Nezaoberal sa napadnutým rozhodnutím v hlbšom rozsahu, teda či sa môže dotýkať základných práv a slobôd žalobcu, čo malo v konečnom dôsledku za následok odopretie spravodlivosti vo vzťahu k žalobcovi. Žalobca poukázal aj na judikatúru Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 50/2001, III. ÚS 183/2003, I. ÚS 37/1995, ako aj na tú skutočnosť, že v obdobných veciach súbežne so žalobou podal sťažnosti na Ústavný súd SR, ktorý tieto odmietol z dôvodu, že rozhodnutie miestne príslušného správneho súdu predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, a teda sťažnosti boli podané predčasne.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p.) preskúmal napadnuté uznesenie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 veta prvá O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Predmetom preskúmania je rozhodnutie žalovaného č. 1020503/1/430054-517990/2012/5081 zo dňa 20. marca 2012, ktorým potvrdil daňovú exekučnú výzvu Daňového úradu Trebišov č. 740/320/161-42293/11/Šol zo dňa 12. decembra 2011, ktorou daňový úrad vyzval žalobcu - daňového dlžníka, na zaplatenie daňového nedoplatku vo výške 53 814,20 € v lehote 8 dní od jej doručenia. Rovnako správca dane upozornil žalobcu, že ak daňový nedoplatok nebude zaplatený v určenej lehote, vykoná daňovú exekúciu vydaním daňového exekučného príkazu na prikázanie pohľadávky z účtu vedeného v banke a zakázal žalobcovi nakladať s peňažnými prostriedkami na všetkých účtoch až do výšky daňového nedoplatku.

Podľa § 250ja ods. 7 O. s. p., ak Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhoduje ako odvolací súd v obdobnej veci, aká už bola predmetom konania pred odvolacím súdom, môže v odôvodnení poukázať už len na podobné rozhodnutie, ktorého celý text v odôvodnení uvedie.

Na Najvyššom súde Slovenskej republiky bola dňa 13. novembra 2012 pod sp. zn. 3Sžf/77/2012 prejednaná a rozhodnutá obdobná vec pojednávajúca o právnej otázke, či daňová exekučná výzva a rozhodnutie odvolacieho orgánu o jej potvrdení, sú spôsobilým predmetom prieskumu zákonnosti (§ 244 ods. 3 O. s. p.).

V súlade s § 250ja ods. 7 O. s. p. najvyšší súd poukazuje na právnu argumentáciu obsiahnutú v citovanom uznesení a z jeho odôvodnenia uvádza:

Daňové exekučné konanie je vykonávacím konaním, v ktorom sa vymáha daňový nedoplatok resp. iné peňažné plnenie uložené rozhodnutím v daňovom konaní. Rozhodnutiami preskúmateľnými podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku sú rozhodnutia vydané v daňovom konaní, v ktorom sa rozhoduje o právach a povinnostiach daňových subjektov. Jednotlivé úkony správcu dane v štádiu daňového exekučného konania v zásade nie je možné kvalifikovať ako rozhodnutia v zmysle § 244 ods. 3 O. s. p., pretože tieto úkony smerujú k vykonaniu právoplatného exekučného titulu, ktorý zakladá povinnosť daňového subjektu zaplatiť vyrubenú sumu. Z tejto zásady však existujú výnimky, s ktorými počíta zák. č. 511/1992 Zb. o správe daní ako s preskúmateľnými okolnosťami i počas exekučného konania, to v odvolacom daňovom konaní. Na tieto výnimky sa vzťahuje koncentračná zásada.

Podľa § 76 ods. 5 zák. č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov v znení neskorších predpisov do 15 dní odo dňa doručenia daňovej exekučnej výzvy môže daňový dlžník podať u správcu dane odvolanie, ak

a) nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného daňového nedoplatku alebo bránia jeho

vymáhateľnosti,
b) sú iné dôvody, pre ktoré je daňová exekúcia neprípustná.

Odvolaie musí byť odôvodnené, pričom na neskôr uplatnené dôvody sa neprihliada. Odvolaie má odkladný účinok. Na rozhodovanie o odvolaní sa vzťahujú ustanovenia § 46 až 48."

Najvyšší súd preto dospel k záveru, že „daňová exekučná výzva podlieha v obmedzenom rozsahu súdnemu prieskumu zákonnosti. Jej zákonnosť možno preskúmať iba v rozsahu dôvodov podľa § 76 ods. 5 písm. a/ a b/ zák. č. 511/1992 Zb., pričom podľa názoru najvyššieho súdu ide o také okolnosti, ktoré nastali po nadobudnutí právoplatnosti exekučného titulu. Opačný výklad by viedol k duplicitnej možnosti súdneho prieskumu zákonnosti exekučného titulu i v štádiu exekučného konania, čo je v rozpore s princípom subsidiarity, ktorý pri prechode do ďalšej úrovne právnej ochrany (§ 247 ods. 2 O. s. p.), počíta s vyčerpaním právneho prostriedku nápravy v predchádzajúcom štádiu."

Najvyšší súd považuje za potrebné poukázať na zmenu v hodnotení závažnosti, akou je daňová exekučná výzva zasiahnuť do práv a právom chránených záujmov fyzickej alebo právnickej osoby. Len donedávna bol zastávaný ten právny názor, že daňová exekučná výzva je len procesným rozhodnutím, ktoré nepodlieha preskúmvaniu zákonnosti v správnom súdnictve, z ktorého názoru vychádzal aj krajský súd pri svojom rozhodovaní. Vzhľadom na všeobecný príklon k stále sa zužujúcemu výkladu § 248 O. s. p. je nutné tento názor prehodnotiť a prihliadnuť na hybridnú povahu daňovej exekučnej výzvy.

Daňová exekučná výzva exekučná výzva opúšťa charakter procesného rozhodnutia vylúčeného zo súdneho prieskumu, a to vzhľadom na jej následky v hmotnoprávnej rovine. Daňová exekučná výzva fakticky mení rozsah práv povinného k určitým zložkám jeho majetku. Daňovou exekučnou výzvou sa totiž, bez ohľadu na reakciu daňového dlžníka, ukladá tiež zákaz nakladania s majetkom, na ktorý chce správca dane uplatniť výkon daňovej exekúcie, ak sa zákaz nakladať s jeho majetkom neuložil už podľa § 71 ods. 2 zák. č. 511/1992 Zb., a upozornenie, že daňový dlžník je povinný umožniť správcovi dane vykonať súpis hnutelného majetku (§ 76 ods. 2 písm. i/ zák. č. 511/1992 Zb.).

Práve toto obmedzenie dispozičného práva povinného subjektu vo vzťahu k jeho majetku ako zásah do vlastníckeho práva, práva s priznanou osobitnou ochranou nielen na úrovni vnútroštátnej (čl. 20 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky), ale aj medzinárodnej (čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 17 Charty základných práv Európskej únie).

Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzajúc z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. vo veciach sp. zn. II. ÚS 50/01, sp. zn. I. ÚS 52/02, sp. zn. III. ÚS 183/2003, sp. zn. I. ÚS 354/08 a. i.) dospel k záveru, že v danej veci je vhodné prijať právne závery urobené vo veci sp. zn. 3Sžf/77/2012. Zároveň pre podporu svojich záverov poukazuje aj na rozhodnutia iných senátov tunajšieho súdu zaoberajúce sa rovnakou právnou otázkou ako v prejednávanej veci, sp. zn. 5Sžf/65/2012 zo dňa 28. februára 2013, sp. zn. 2Sžf/65/2012 zo dňa 22. mája 2013.

Z dôvodov vyššie uvedených postupom podľa § 250ja ods. 3 veta druhá v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. najvyšší súd napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a podľa § 221 ods. 2 O. s. p. vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, v ktorom krajský súd vec meritorne prejedná a o nej znova rozhodne.

O náhrade trov konania rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci (§ 246c ods. 3 veta prvá O. s. p. v spojení s § 224 ods. 3 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.